

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
M. Heideggerio filosofija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Jolanta Saldukaitytė	VU Filosofijos fakultetas, Filosofijos institutas, Universiteto g. 9, Vilnius
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirma		pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė ir savarankiškas darbas	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	48	87

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Nuodugnai susipažinti su M. Heideggerio filosofija; sugebėti vertinti M. Heideggerio idėjų vietą Vakarų filosofijoje; gebėti sieti Heideggerio idėjas su šiuolaikine filosofija; įvertinti „būties mąstymo“ poveikį kultūrai. Heideggerio veikalų analizės būdu nagrinėti ir aiškinti pamatinius filosofijos klausimus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Žinios apie Heideggerio filosofijos motyvus, ryšius su kitomis filosofijos kryptimis. Heideggerio įtakos šiuolaikinei filosofijai įvertinimas.	Paskaitos	Egzaminas arba rašto darbas.
- Studentas susipažins su svarbiausiais Heideggerio veikalais, išmoks atpažinti bei suprasti pagrindines sąvokas ir jų probleminius laukus.	Heideggerio tekstų studijos, pranešimų rengimas, diskusijos seminare.	Pranešimas ir aktyvus darbas seminaruose.
- Išmoks rasti pagrindinių Heideggerio idėjų vietą ir reikšmę filosofijos tradicijoje bei šiuolaikinėje filosofijoje. Išmoks taikyti pagrindines Heideggerio sąvokas analizuodamas filosofijos pamatinius klausimus, kilmę ir turinį.	Seminarai, pranešimų rengimas, darbo rašymas	Egzaminas arba rašto darbas. Pranešimas ir aktyvus darbas seminaruose.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Heideggerio kūrybos visuma, periodai, pagrindinės temos. Heideggerio skaitymo strategijos. Ankstyvasis Heideggeris. Santykis su Husserlio fenomenologija. Ontologija kaip fenomenologija. Hermeneutinis posūkis fenomenologijoje. Supratimas kaip buvimo būdas.	4						4		
2. Svarbiausio veikalo – <i>Būtis ir laikas</i> (1927) – analizė. Būties klausimo kėlimo būdas. Metafizikos kaip būties užmaršties kritika. Metafizikos destrukcijos projektas. Fenomenologija kaip hermeneutika. Posūkis link kasdienės egzistencijos. Egzistencijos samprata. Būtis-pasaulyje ir būtis-su-kitais (pasaulio pasauliškumas; daiktai kaip <i>Vorhandenheit</i> ir <i>Zuhandenheit</i> ; <i>Das Man</i>). Autentiška ir neautentiška egzistencija (baimė kaip <i>Furcht</i> ir <i>Angst</i> , kalba). Laikiškumas ir būtis myriop.	4		16				20	32	Pasiruošti Heideggerio teksto „Būtis ir laikas“, 1 – 16, 25–27, 30–40, 51–53 paragrafų analizei seminare. Dalis studentų ruošia pranešimą.
3. Tiesos samprata. Kasdienės ir metafizinės tiesos sampratų kritika. Tiesa kaip <i>alethea</i> . Tiesos istoriškumas ir žmogaus laisvė.	2		4				6	8	Pasiruošti M. Heideggerio teksto „Apie tiesos esmę“ analizei seminare. Dalis studentų ruošia pranešimą.
4. Mokslinis ir techninis santykis su pasauliu. Mokslinė pasaulio redukcija į vaizdą. Mokslo ir pasaulėvaizdis. Technikos klausimas. Graikų <i>technē</i> vs. modernioji technika. Pasaulio tausojimas ir globa vs. techninis pasaulio pasisavinimas. Tikrovės atvertis: technika vs. menas.	2		4				6	8	Pasiruošti M. Heideggerio tekstų „Technikos klausimas“, „Meno kūrinio ištaka“ analizei seminare. Dalis studentų ruošia pranešimą.
5. Heideggerio santykis su metafizika. Metafizikos prigimtis ir pamatiniai metafizikos klausimai. Ontologinis skirtumas: būtis ir esinys. Egzistencijos, būties ir niekio santykis. Metafizikos kritika ir įveika. Filosofijos pabaigos ir ateities uždavinių samprata.	2		4				6	8	Pasiruošti M. Heideggerio tekstų „Kas yra metafizika?“ ir „Filosofijos pabaiga“ analizei seminare. Dalis studentų ruošia pranešimą.
6. Heideggeris ir humanizmo klausimas. Žmogaus sampratų kritika. Heideggeris ir nacionalsocializmas.	2		4				6	8	Pasiruošti M. Heideggerio teksto „Laiškas apie humanizmą“ ir interviu „Vien tik dievas dar gali mus išgelbėti“ analizei seminare. Dalis studentų ruošia pranešimą.

7. Ruošimasis egzaminui arba darbo rašymas.								23	Ruošimasis egzaminui arba darbo rašymas
Iš viso	16		32					48	87
Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai						
Pranešimas seminare	30	Seminaruose semestro metu	Paskirtos/pasirinktos teksto dalies pristatymas. Atpažįsta pagrindines sąvokas ir tezes, dėsto daugmaž nuosekliai – 1 balas Atpažįsta pagrindines sąvokas ir tezes, pristato teksto argumentacijos plėtotę, dėsto daugmaž nuosekliai – 2 balai. Gera, be klaidų pristato pagrindines problemas, tezes ir argumentaciją, dėsto nuosekliai, dalykiškai, formuluoja svarbius klausimus – 3 balai Pranešimų skaičius priklausys nuo dalyką pasirinkusių studentų skaičiaus.						
Aktyvus darbas seminaruose	30	Seminaruose semestro metu	Vertinami šie aspektai: -pasiruošimas paskaitoms ir seminarams -nuolatinis aktyvus dalyvavimas diskusijose -kritinis nagrinėjamų filosofinių tekstų vertinimas ir kūrybinė interpretacija -kritinis savo ir kitų pasisakymų vertinimas, problemų formulavimas ir jų sprendimo originalumas Tikslius vertinimo apskaičiavimas priklausys nuo dalyką pasirinkusių studentų skaičiaus.						
Egzaminas raštu arba rašto darbas ir jo pristatymas žodžiu	40	Semestro pabaiga	Rašto darbo vertinimas (jei pasirinko rašto darbą): susipažinimas su literatūra, šaltinių analizė ir supratimas, vidutinis dalyko supratimas: 1-2 balai; susipažinimas su literatūra, šaltinių analizė ir supratimas, geras dalyko ir problemos supratimas, savarankiškas temos plėtojimas, darbo rišlumas, nuoseklumas, argumentacijos svarumas – 3-4 balai. Egzaminas (jei pasirinko egzaminą): atpažįsta bendriausias problemas, supranta bendriausias tezes ir argumentaciją, dėsto gana nuosekliai: 1-2 balai; gerai orientuojasi Heideggerio filosofijos problematikoje; gerai susipažinęs su šaltiniais, aiškiai supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto sklandžiai, nuosekliai: 3-4 balai.						

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
M. Heidegger	1990	<i>Being and Time (ištraukos)</i>		Oxford : Basil Blackwell
M. Heidegger	1992	<i>Rinktiniai raštai</i> , „Būtis ir laikas“ (25–27 paragrafai), „Apie tiesos esmę“, „Mokslas ir apmąstymas“, „Technikos klausimas“, „Kas yra metafizika?“, „Filosofijos pabaiga“		Vilnius: Mintis
M. Heidegger, H. G. Gadamer	2003	<i>Meno kūrinio ištaka</i>		Vilnius: Aidai

M. Heidegger	1998	<i>Pathmarks, „Lettter on Humanism“, What is Metaphysics?“</i>		Cambridge University Press
M. Heidegger	1981	<i>"Only a God Can Save Us" in Heidegger: The Man and the Thinker (1981), ed. T. Sheehan, pp. 45-67.</i>		Chicago: Precedent.
Papildoma literatūra				
M. Gutauskas	2016	„Husserlio ir Heideggerio ginčas dėl fenomenologijos“, <i>Problemos</i>	Nr. 89	http://www.zurnalai.vu.lt/problemos/article/view/9884
G. Steiner	1995	<i>Heideggeris</i>		Vilnius: Aidai
A. Sverdiolas	2002	<i>Būti ir klausti. Hermeneutinės filosofijos studijos – 1.</i>		Vilnius: Strofa
R. Šerpytė	2007	<i>Nihilizmas ir Vakarų filosofija</i>		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
M. Gutauskas	2010	<i>Dialogo erdvė</i>		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
M. Gutauskas	2021	<i>Žmogus ir gyvūnas.</i>		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
H., L. Dreyfus	1997	<i>Being in the world: a commentary on Heidegger's being and time, division I.</i>		Cambridge; London: The MIT Press
G. Pattison (ed.)	2000	<i>Routledge philosophy guidebook to the later Heidegger.</i>		London: Routledge